

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

shaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravičeno v dijaškem semenišču (Knabensminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačajo od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Politični divjaki.

Kar sedaj nemški liberalci počenjajo, to stavi razupito njihovo „kulturo“ na laž. Zlasti v državnem zboru kažejo, da so pravi politični divjaki. Namesto da bi svoje povedali, koliko se naj za državo letos potroši, koliko dače račun, dolgovi poplača ali naredi, napadajo ministre, psujejo na uradnike, zasramujejo Slovence in prav očitno, kakor s kakim parkeljnom žugajo — z Bismarkom. Ko jim je česki poslanec Fanderlik takšno škiljenje čez avstrijske meješe v prusko Nemčijo zavrnil in jim izdajstvo očital, delali so kakor nekdanji Judje, ko jim je sv. Štefan resnico v obraz povedal. Začeli so kričati, tuliti in se togotiti, ušesa zatiskavati rekoč: „Vas nečemo poslušati.“

Nemci radi hrvatskim Starčevićijancem očitajo politično surovost, ker ti časih tako dolgo nasprotnega govornika motijo, da ne more dalje govoriti. Toda nemški liberalci niso za las boljši v tej reči. Kajti sami so tako divjali, da je Fanderlik res moral omolkniti pred takimi političnimi divjaki.

Zakaj pa toliko divjajo? Ker vidijo, da so 6 let zastonj razsajali, zgubljeno večino v državnem zboru zopet pridobiti in prejšnje svoje ministerske stole zopet zasesti. Minister Dunajevski jim je povedal, da je Avstrijo mogoče tudi brez nemških liberalcev uspešno vladati in da pri tem še dalje ostane. Jednako je govoril tudi minister Taaffe in novine so kmalu potem poročale, da je cesar ministra Dunajevskega pohvalil. Bližnje volitve za državni zbor vodili bodo torej zelo gotovo sedanji ministri in to je najhujši strup nemškemu liberalcem. In zato obupno divjajo in grizejo okolo sebe, da vsaj nekoliko nasprotnikov zgrizejo, dokler se jim zobovje popolnem ne skrha, česar od prihodnjih volitev pričakujemo. Pripravljajmo se torej dobro, dragi Slovenci, na ta velevažni, odločilni boj. Desterniški.

Kako se nam štajerskim Slovincem godi!

(Govor poslanca B. Raiča v državnem zboru, dne 28. febr. 1885.)

I. Visoka zbornica! Prestolni govor 8. oktobra 1879 nam je obljubil, da hoče vlada za gmotne in duševne koristi vseh narodnosti po Avstriji enako skrbeti; dalje, da bo Avstrija zavetje, kjer bo vsak narod svoje pravice dobil in pravo prostost vžival. Nj. ekszellenca, g. minister-predsednik, rekel je na 15. februarja 1882 v 149. seji: „Avstrija je Avstrija; ona je točka, kjer se vse narodnosti, ki živijo pod avstrijskim žezlom, zbirajo na podlagi enakopravnosti, kjer tudi uživajo svoje pravice.“

Temeljna postava od 21. decembra 1867, ki govori o splošnih pravicah državljanov po deželah in kraljestvih zastopanih v državnem zboru, pravi v členu XIX tako-le: „Vsi narodi v državi so enakopravni in vsaka narodnost ima nedotakljivo pravo na varstvo in gojitev svoje narodnosti in jezika. Enakopravnost vseh po deželah običajnih jezikov priznava država v šoli, v uradu in v javnem življenji. Po deželah, kjer stanujete po dve narodnosti, naj se učilnice tako uravnajo, da si brez sile vsaka narodnost lahko znanje drugega deželnega jezika pridobi in potrebne pripomočke doseže za izgojo maternega jezika.“

Potrjena postava je toraj porok za polno ravnopravnost vseh narodov, živečih po deželah in kraljestvih v državnem zboru zastopanih, v uradu in v javnem življenji.

Brez dvombe se k tem narodnostim prištevajo tudi Slovenci živeči na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem, če tudi na več deželah razdeljeni, vendar med seboj v dotiki! žal, da jih tako redko doleti kak blagodejen žarek dobrot v ustavi jim zagotovljenih!

V povdarek ravnokar rečenega služi naj vam sledeče: § 39 postave od 8. februarja 1869, veljavne za Štajersko pravi: „Jeden deželnih šolskih nadzornikov mora slovenščine